

ORADEA-MARE (NAGYVARAD)

7 Aprilé st. v.

19 Aprilé st. n.

Ese în fie-care duminéca.

Redacțiunea în

Közép-uteza nr. 395.

Nr. 14.

ANUL XXI.

1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe ¹/₂ de an 5 fl.; pe ¹/₄
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

T u p e t r e c i . . .

u petreci în veselie,
Eu trăiesc în chin nespus,
Nici o oră făr' de lacrimi
N a trecut decând te-ai dus.

Țilele imi par ca anul,
Serile făr' de sfârșit,
Și nici nóptea nu alină
Dorul meu nemărginit.

Căci prin somn, de dorm vr'odată,
Visurile me muncesc,
Și când vine diminița
N'aș vré să me mai trețesc.

De ți-ar fi ți dor de mine,
Ai veni ér inapoi!
Par că nu e chin pe lume,
Când sântem noi amândoi!

Matilda Poni.

G â n d l a g â n d.

— Novelă. —

(Urmare.)

Urmară apoi o mulțime de detalii cari de cari mai nedelicate în privința Elenei, pe care Ștefan le primiă ca lovituri de pumnal în inimă și cari, de și atingeau într'un mod simțitor și pe Iorgu, dar nu puteau să-l facă a-și perde sângele seu rece.

— Imi vine să sugrum pe acest infam calumniator, — țise Ștefan lui Iorgu cu o voce surdă.

— N'ar trebui decât asta, pentru ca să compromiți pe biéta fată, — răspuse Iorgu cu un ton hotărît. Liniscește-te și ascultă cu luare aminte. Éta un tip pe care trebuie să-l studiezi bine: nu crede nimic din ceea ce spune; dar, pentru mândria de a fi ascultat de câți-va auditori mai mult séu mai puțin binevoitori, ar fi în stare să inventeze calomniile cele mai grozave, să asvrle veninului scârbos asupra reputațiunii cutarei séu cutarei dame, pe care nici nu o cunósce și cu care n'a vorbit nici odată póte măcar nu singur cuvânt. Il cunosc fórte bine; a fost pálmuit adesea-ori, si în momentul când vré să i se dea satisfacție, sosiau ca prin

minune sergenții și procurorul și impedeau lupta. Onórea eră salvată.

— Dar trebuie un exemplu pentru asemenea infami, — scriși Ștefan.

— Ah bah! cređi că sânt periculoși? te înțeli. . .
Ascultă.

În adevér unul din tinéerii ce sta la mésa de alături dicea cu o voce batjocoritóre și ironică:

— Informațiunile prietenului Vespescu (ál cu vocea de contrabas) au în totdeuna o sorginte fórte demná de cređut; nu se baséză de cât pe imaginație . . .

— Cum? — urlă Vespescu, — te indoiesci . . .

— De cele ce ne-ai spus? — urmă tinerul. Ce dracu, me cređi pré naiv ca să-ți inchipuiesci că dau credință unor pretențiuni, pe cari drept să-ți spun, decâ nu le-aș sci nevătémăóre, le-aș califică de . . .

Vespescu îngálbeni; însé silindu-se a fi rece:

— Sferșesce odată, dle, — țise el.

— Le-aș califică de calomni, — termină tinerul cu linisce

Apoi adresându-se prietenilor ce stau la méșă, le țise:

— Dragii mei, se vede că Vespescu a inghițit vre-o viperă; cui nu-i e témă de venin, remăie; cât pentru mine ve mărturisesc, țiu mult la vieță; n'aș vré să me espun mușcăturilor dlui.

Vespescu rânji și aruncă o cautătură veninósă tinerului ce vorbise.

— Gluma dtale a degenerat într'o insultă, dle Mircescu, — așa se numiă tinerul, — țise el în fine. Imi vei da satisfacție cred . . .

— Aide de . . . ca să se întemple ca de ordinar cu duelurile dtale? — țise Mircescu cu un ton batjocoritor.

Lăudárosul spumă de mánie.

Tinerii se puseră la mijloc ca să evite scandalul. Vespescu inghiți a doua oră vipera și plecă la hohotele de ris ale mesenilor.

— E bine? — țise Iorgu lui Ștefan.

— Calumniător și laș . . . e destul de pedepsit, — răspuse acesta.

— Plecară.

Casa dlui M* eră situată într'una din stradele laterale ale calei Victoriei, și ingrigirea ce punea să o întrețină, curtea mare și deschisă în fundul căreia se află o mică grădiniță, curățenia esemplară a fațadei, probau îndestul, decâ nu bogăția proprietarului, cel puțin arétau vedit gustul lui pentru tot ce e frumos și curat. De altmintrelea aspectul casei sale intruniă tot ce póte impune și încântă ochiul; nu eră ver-una din

acele arhitecturi inzorzonate cu mii de desornamente, cum se ved astăzi; din contră, stilul eră sever, liniile drepte, contururi solide, dau lesne pe față gustul doric al arhitectului.

Erau apröpe 9 ore sêra; ferestrele incepuseră să se lumineze și să reflecte in stradă vîile lumini ale unor candelabre monstre. Din cînd in cînd acordurile armonioase ale ver-unei romanțe se auđiau pîna in stradă: eră preluđiu dansului ce se pregătiă.

Deja cîteva pärechi vesele și numai cu gîndul la petreceri se grupaseră in salonul dlui M* și după animația lor lesne se putea pricepe că eră să se întemple un mare eveniment.

— Cum? — ăicea unul, — acel urs de munte's a hotărit in fine să-și părăsescă visuina ca să-și arate colții și prin București?

— Da, dragul meu, — răspundea dl M*, am primit chiar astăzi o telegramă dela dînsul; la 6 ore sosește, la 9¹/₂ ore va fi la mine. Dar ve previu, domnilor și dîmnelor, e fôrte mușcător ursul roștru . . . ș-apoi . . .

— Ș-apoi? — întrebă una din dîmne mai curioasă . . .

— Têmă-mi e să nu mușce pe cineva.

Dîmna surise, roși și plecă capul in jos.

— Dar de cine e vorba, tătută? — îl întrebă fiica sa.

— De un vechiu prieten al meu, care s'a obișnuit a sedé la țeră și care-mi face cîntea a veni astă sêră la serata mea.

— Și cum se numește? — mai întrebă ea.

Dl M* se prefăcu că n'aude și plecă ca și cînd datorita de stăiîn al casei îl reclamă aiurea.

Elena eră tristă. Cugetă mereu la cuvintele pe cari i le spusese tatăl seu cu o ăi inainte; eră vorba s'o mărite cu o partidă fôrte bună, fôrte nimerită, mai ales că după cum pretindea tatăl seu, acesta eră un act de datorie pentru dînsul. Rugat de Elena să se esplice, el îi spuse că nici odată n'ar fi ajuns la pozițiunea la care se află, fără ajutorul unui om pentru care contractase o datorie sacră; și că acum, cînd reușise, grație nevetei sale, pensionatelor și buneii voințe a Elenei să facă dintr'însa o fată desêvêrșită, nu găsiă nimic mai nimerit de cât să o dea fiului — așa ăicea el — acelaia care-l ajutasă.

— Dar nu-l cunosc, tată? — răspundea Elena.

— Bah! cînd cunoscînțele au asemenea ținte, orele sînt ani.

— Dar nu-l iubesc, — repetă ea mereu.

— Căsătoriale din amor in totdeuna sînt nenorocite, — răspundea el și numeră pe degete sute de familii, cîrora la început viitorul le suridea și cari mai la urmă, cînd din amor nu mai remăsese nici increderea nici stima, se perduseră in cele mai triste impregiurări.

Și sêrmana Elena plânse rötă nöptea.

Cum spuneam ăeci, ea cugetă la cuvintele tatălui seu și dusă pe gînduri päreă că sêrbătorea din acea sêră, menită să-i decidă viitorul, eră pentru dînsa ceremonie inmortentării. Ilusiunea încă fu complectată cînd una din prietenele sale, ajunse cu esecuțiunea „Symfoniei eroice“ a lui Beethoven la „Marșul funebru“. Se deșteptă ca dintr'un somn, in care visele cele mai triste i sdrobiseră moralul; eră un fel de machină care se mișcă automaticeșce; ochii ei alta-dată așa de vii și espresivi acum päreău stînși și fără espresiune.

— Dl Iorgu Murgean, dl Ștefan Codrescu, — resună vocea servitorului la ușa salonului anunțând.

Elena tresări. I trebui tot curagiul, rötă puterea ce dă convingerea că iubirea ce avem este împărtășită,

pentru ca să nu se repedă la ușe și să strige iubitelui inimei sale: „Ia-me d'aci; vor să me mărite cu d'ă sila cu un om pe care nu-l cunosc, nu-l iubesc, cu un om pe care simt că-l voiu uri in rötă viéta mea“.

Se stăpâni inșe; sciea că ar fi făcut un scandal ce nu s'ar mai fi putut repară. Tatăl ei inaintă și cu grațiositatea-i cunoscută primi pe noii viniți, se informă ca de obicei de sântatea lor, de timpul d'afară, de noutăți, de tôte banalitățile in fine in us la asemeni ocațiuni, chemă pe fiica sa lîngă dînsul, și se legă in-tre aceste patru persöne cu incetul o convorbire dintre cele mai cordiale.

— Scii că-ți spusese mai ăilele trecute, — ăicea dl M* lui Iorgu, — că in curênd vei avé ocașiunea să veđi pe inginerul Bernard C.

— E bine? — întrebă acesta.

— Scind că o să vii astă sêră la noi, l'am invitat și pe dînsul. Êtă-l tocmai colo'n colț, discută asupra minelor nösre de cărbuni și păcură.

Și luând pe Iorgu de braț, scusându-se cu öre-care malițiositate că lasă pe Ștefan singur cu Elena, merse să-l presinte inginerului.

Tocmai in acest moment dl Bernard C. ăicea celor ce-l ascultau:

— Dar țera dvöstre dlör este un tesaur de aviție; in nici o parte a Europei n'am vêdut pân'acum mine mai bogate și cu produse brute de calitate mai superioară ca a acelora ce se găseșc sub fie-care pas in România. Sînt profet la impregiurări, — adaugă el, — e bine, dlör, ve mărturisesc că din punctul de vedere economic, România este prima țeră in orient, care merită să umble trufașă in capul națiunilor.

Toți îl ascultau cu religioșitate, amorul lor propriu eră măgulit.

— Nu mai departe decăt acum o lună de ăile, — urmă dl Bernard C., — visitând proprietatea Murgeni din P. *de visu* am remas incremenit in fața convingerii ce aveam că numai sub o intindere de cîteva hectare se ascund mine cari ar egală venitul cîtor-va milioane. Ș apoi unde mai puneți, că mijlöcele de comunicațiune sînt din cele mai lesniciöșe. Doue ore pân la gara cea mai apropiată . . . Ah! dec'ăș cunöșce pe proprietarul acestui tesaur, i-aș propune a face cu cheltuiela mea explorățiunea lor.

— N'ai decăt să-i intinđi mâna, dle Bernard, — ăise atunci dl M*, — iți recomand pe dl Iorgu Murgean, proprietarul acelei sfoi de moșie.

Odată presintația făcută, se cufundară cu toții la un colț in niște calcule interminabile, cari aveau avantajul de a nu fi tocmai plihțisitoare prin faptul că deschideau lui Iorgu un orizont cu totul neașteptat.

Ștefan remase singur in fața Elenei. Pe fața lui se amestecau aceste doue sentimente: bucuria de a fi remas cu dînsa și prin urmare de a-i puté spune cîteva cuvinte de iubire, și intristarea că pöte acêsta va fi ultima lor intrevedere.

— Unchiul meu a sosit, dragă Eleno, — îi ăise el incet; — este mai mult decăt öri cînd hotărit să-mi sdrobescă inima, despărțindu-me de tine, änger dulce, și să me silêscă să iau in căsătorie pe cine scie ce necunoscută pe care n'o voiu puté iubi nici odată. Va veni să me ia de aci peste doue ore. El cunöșce pe tatăl teu.

— Ah! dec'ai sci, scumpe Ștefane, — îi ăise dînsa murmurând, — că viéta nu mai are pentru mine nici un farmec; nu vor să-mi dea nici chiar timpul să cunosc nenorocirea ce mi-au pregătit; nu mai departe de cât astă sêră, peste doue ore vor să me logodescă.

(Incheierea va urmă.)

U m b r a n o p ț i i.

Umbra nopții 'n cet se lasă,
Invăbind în al ei sin
Suferințe ce apasă,
Lacrămile ce se vârsă
Pe a vieții p'ru lin.

Somnul dulce impresoră
Pe s'ermanul muritor,
Cugetu-i plutesce sboră
Și portat pe-arip' ușoră,
Trece 'n vis la viitor.

Și acolo 'n depărtare,
Vede ani, timp fericit,
Vesele, desfătare,
Lacrămi multe, disperare,
Și al morții braț pălit.

Ș-atunci speriat tresare
Din somnul ce l'a cuprins . . .
Printre nori se vede-o zare,
.
Visul tr. ce și s'a stins

Valeriu Rusu.

Bibliografie.

„Schimbarea climei“. Chaos în universul nostru; Considerațiuni generale asupra schimbării climei contimpurane și a suprafeței globului nostru; Considerațiuni asupra schimbării climei în raport cu influința pădurilor în diferite părți ale țării, — de Emil Baum inginer. Ploesci. Tipografia Progresul 1882, 30 pag. 8-v. Costul 1 leu 50 bani.

(Incheiere.)

„Dice mai departe dl Baum, că Copernik a fost pus în temniță. Un alt mare neadevăr. Copernik a trăit o viață foarte respectată. Chiar opul amintit a fost dedicat papei Paul al III și a fost edat de episcopul din Culm Giese. Nu toți popii de pe acele vremi au fost persecutorii științelor. Acest rol trist l'au jucat numai Iesuiții cari prin inquisiția lor începuse a executa cele mai uricioase și revoltătoare lucruri.

Dar nici atâta nu-i destul, încă un neadevăr.

„În urma lor au venit Kant, Newton, Laplace, Kepler, Humboldt, al căror spirit, în urma liberei cugătări (sic!) a creat mai multe sisteme (ce?) care a luminat lumea întrégă în construcțiunea întregului univers. Ei au recunoscut în această importantă construcțiune o putere dđeiască (sic!) care din nimica a putut creă acest univers fără sfârșit fără margine“.

Nici pontificele Romei, nici cei mai încărnați Iesuiți și mari apărători ai legendei mosaice, despre crearea lumii din nimică, nu au avut cutezarea să inculpe pe Kant, Newton, Laplace, Kepler și Humboldt cei mai mari apostoli ai științii și ai adevărului, cumcă dđnșii ar fi cređut séu ar fi profesat cumcă: Puterea dđeiască a creat acest univers fără sfârșit și fără margini din nimică.

Se vede că dl Baum nu cunoșce nici Metafizica lui Kant, nici teoriile lui Newton, Laplace etc. Ar fi bine să studieze și să se aprofundeze nițel în filosofia naturei, să se familiarizeze cu școlele filosofice ale a-

cestor mari luminători ai omenimei, și credem că se va rușină singur de ignoranța ce o dovedesce în această materie și de ușurata cu care tracteză dl un subiect științific.

Dar ve rog, care filosof, f.e de ori-ce școlă, afară de școlastici, apărătorii Genesei lui Moisa pe care se basază teologia creștină, mai susține creațiunea din nimică!

Mai departe dice:

„În cărțile astronomice găsim depărtările unor planete dela globul nostru mai multe bilióne de chilometri și numărul acelor (adeca a planeteilor) care s'au descoperit până acum se urcă la suma de peste doué miliarde.

Astronomia pe timpul când a scris dl Baum broșura sa cunoșcea patru planete principale interni: Mercur, Venus, Pământul și Marte; 4 planete esteri: Jupiter, Saturn, Uranos, Neptun; apoi peste 200 planete mai mici, la olaltă vre-o 230. Afară de aceștia mai sânt 18 lune seu trabanți ai pământului (1), alui Jupiter (4), alui Saturn (8), alui Uranos (4), alui Neptun (1).

Va să dđcă suma tuturor planeteilor mari și mici cu trabanții lor cu tot nu făcea nici 260, ér dl Baum ne spune în carte tipărită cumcă dsa a găsit în cărțile dsale astronomice peste 2 miliarde, și această mărturisire o lasă dsa să trecă de serioasă. Încă o dovédă despre iubirea dsale de adevăr.

În urmă după ce ne spune cumcă după teoria mai multora din geologi și astronomi, că creațiunea pământului a trebuit să trecă mai multe miliarde de ani până când din starea primitivă găzósă și fluidă a putut ajunge așa cum este, apoi se descrie diferitele tranșițiuni provenite din sfórtarea unor puteri din lăuntru pământului în timpul cărora s'a desvoltat vieța animalică și organice (animalele bagsémă nu au vieța organică după dl Baum), ne spune că tóte au contribuit la distrugerea acestei vieți și pe de altă parte la înmulțirea ei, până când în urma luptelor teribile a elementelor a venit rëndul nacerii omului care cunoșcând indată înalta sa misiune a luat în stăpânirea sa tot ce a găsit numai pe suprafața globului nostru, declarându-le de ale sale“.

După dl Baum pământul s'a creat însă nu din nimică, cum dđse mai sus, ci din materie găzósă și liquidă, ér omul s'a născut, din cine nu ne spune.

Concepțiuni de atâta naivitate dovedesc mai mult deplina ignoranța în care se mișcă dl Baum și cari ne dispenséză de a mai reflectă ceva la ele.

III.

Am stat mai mult la p. I pentru că se pare că dl autor a voit aci să-și arete tóată filosofia precum și tóată înțelepțiunea cosmologică.

Trecem la p. II care este intitulată: „Considerațiuni generale asupra schimbării climei contimpurane și a suprafeței globului nostru“. Aci mai întei ne arată neconstanța climei, ne spune părerile despre cauza schimbării climei, ne spune cumcă observațiunile ar fi dovedit cumcă cauza la acestea ar fi petele solare descoperite de Galilei (însé aici nu-l numesce preot, ci astronom) se provócă la părerile de astronomi și geologi, afirmă că aceștia ar fi constatat cumcă pe timpul scăderii petelor solare se întemplă venirea de locuste în Europa. Tot aceste pete ar fi cauza stagnațiunii comerciale. Însé nu spune fântânie de unde ș a procurat aceste hypotese. Photosfera solară este după dl autor identică cu suprafața solară!

Arată cumcă și alte momente contribue la schimbarea climei, arată efectele acțiunii apei, și modificările

produsă prin densa, acoperirea pământului pe diferite locuri în timpuri diferite. De exemplu ne aduce nedescrescerea lacului Brateș dela Galați. Susține cumcă apa Siretului este mai pământoasă, căci vine dela munte, pe când a Prutului este limpede căci vine dela șes. Nouă ni se pare acésta părere neesactă. Cunoșcem exemple de ape ce isvoresc la șesuri și sânt foarte turbure, și din contră ape de munte sânt cele mai limpede.

Arată foarte bine desastrese ce le produce Siretul prin inundațiuni cari cresc cu cât se despăduresc munții. Și aci are multă dreptate. Devastarea de păduri a adus cu sine și aduce multe nenorociri peste tot locul dar cu deosebire prin ținuturi muntenesci.

Dsa crede că sórele se va solidifică ca și odinioară pământul nostru. O hypotesă nouă pentru care își póte intabulă dreptul de paternitate. Eră să ne inspăimântăm de densa, căci eră să remănem fără lumină și fără căldură, însă în urmă vine și ne consolă prin aceea că o putere divină — însă nu ne spune care — se va îndurá și va creá din nou din pământul nostru (să ne însemnăm bine din pământul nostru) alte corpuri ceresci, cari vor trece ér prin tóte stagiurile (?) construcțiunii, întregului univers într'un spațiu de timp (ascultați! spațiu de timp!) fără margini, fără sfârșit.

Grozavă filosofie și prorocire . . . Pisica va nasce pe leu și purecele pe elefant!

Mai departe cercă a da esplicare născerii ploilor, zăpeții și vânturilor, însă este mancă.

IV.

Mai norocos a fost dl autor în partea III în care tracteză despre: „Considerațiuni asupra schimbării cliimei în raport cu influința pădurilor în diferite părți ale țerii” unde arată importanța pădurilor cu privire la climă, la fimele, epidemii, descreșterea populațiunii și a animalelor.

Arată cumcă în țera românescă de 30—40 ani au început a dispăre pădurile atât la șesuri cât și în Carpați.

Afirmă cumcă din causă că vânturile nu pot străbate în păduri, cu așa ușurință temperatura în păduri este véra cu 5—20% mai recoritóre, ér în timp de érnă cu 10—15%. Apa ce cade în păduri străbate în cantitate mai mare pământul, căci nu póte evaporá așa ușor, dela care atěrnă și calitatea pământului. Roua în apropierea pădurilor este cu mult mai grósă decât în depărtare de păduri. Acolo unde lipsesc pădurile, pământul peste nópte devine mai rece pentru că căldura primită peste și se emite fără impedecare. Recóltele sânt mici, mai slabe.

Lipsa pădurilor aduce cu sine inundațiuni în grad mare, cari spélă pământul, apele se adună în timp scurt, cresc, ies din maluri și produc desastre. De exemplu aduce catastrofele dela Murcia, Seghedin, Moravia, Galiția.

Lipsa pădurilor provócă seete și sęcarea isvórelor. Citeză experimintele profes. Bauer și Ebenmaier din Bavaria prin cari se dovedesce că în păduri umeđela se conservă timp îndelungat, care impregiurare moderéză temperatura și véra și érna.

Afimă pe bazele meteorologiei, cumcă în țerile populate cu păduri se sporesc și productiunii, se răresc epidemiile, se amelioréză condițiunile igienice și ómenii sânt mai sănătoși, isvórele și fântănilé se înmulțesc și devin mai abundante de unde face conclusiunea foarte nimerită, cumcă pădurile sânt o comóră pentru o țeră și cu deosebire pentru ținuturile muntenesci unde se nasc de regulă apele producătóre de desastre.

Nășeud, marté 1885.

Dr. A. P. Alexi.

Fabricantul de fer.

(„LE MAÎTRE DE FORGES“)

— Piesă în 4 acte și 5 tablouri de Georges Ohnet. —

(Urmare.)

Scena XIV.

Acceiași, BACHLIN.

BACHLIN (*mișcat*). Dómnă marchisă, scuzati-me, dar ceea ce se 'ntemplă, este atât de surprindător! . . . Dl duce de Bligny este aci!

CLARA. El! (*se scólă, iute*).

BACHLIN. Cu tóte câte am putut să-i spunem, el stăruiesce să ve vedă.

MARCHISA. Am să-l dau afară, după cum o merită.

CLARA. Nu, mamă, nu trebuie să dai afară pe ducele de Bligny.

MARCHISA. Cum?

CLARA (*cu energie*). N'aș vré pentru lumea întregă să cređă măcar, că sufer fiind că m'a părăsit. N'am trebuință de mila lui! Primesce-l mamă . . . (*cu amărăciune*). Poți să-i deschizi ușa, fiind că nu i s'a închis nici logodnicei lui.

MARCHISA. Dar, copila mea . . .

CLARA (*lui Bachlin*). Opriți un minut pe ducele, și rogă pe dl Derblay să vie să-mi vorbescă.

(*Bachlin ese prin fund, trecend pe la drépta canapelei*).

MARCHISA. Dl Derblay?

CLARA (*cu hotărre*). Da, mamă.

MARCHISA (*ingrită*). Dar . . . cu tóte astea . . .

CLARA. Dta mi-ai spus că sânt liberă de a dispune de viața mea. Te rog, lasă-me s'o fac.

Scena XV.

CLARA, FILIP, MARCHISA, BARONA și BACHLIN.

CLARA (*lui Filip, care înainteză timid și cu respect*) Dle, vechiul nostru amic, dl Bachlin, a spus mamei mele, că-mi faci onórea de a-mi cere mâna. (*Filip se inclină fără ca să vorbescă*). Te cred un om bine crescut . . . Pentru ca să-ți formezi astfel de proiecte, cred, că sciai ca toți cei ce me inconjoră, și póte încă de mult, că ducele de Bligny . . .

FILIP (*cu emoțiune*). Da, dșóră, o sciam. Și credeți-me că, din momentul acesta chiar, decă ar depinde de mine fericirea dvóstră, redându-ve pe ducele, n'aș sta la 'ndoielă, fie chiar cu prețul vieții mele.

CLARA. Iți mulțumesc. Tot ce a fost între mine și ducele este desfăcut pentru totdeauna! Și proba cea mai bună ce pot să-ți dau, este că, decă dta ai păstrat aceleași sentimente, sânt gata a-ți întinde mâna.

FILIP. Dșóră . . . (*el ia mâna Clarei, și se 'nclină cu adorațiune*). Oh! dta me faci așa de fericit.

BACHLIN (*în fund*). Ducele!

(*S'aude vocea lui Moulinet vorbind cu ducele*).

CLARA (*vedend pe Filip stând la 'ndoielă la ceea ce trebuie să facă*). Remăi, domnule!

Scena XVI.

Acceiași. BACHLIN, DUCELE apoi MOULINET.

DUCELE (*forțe mișcat*). Dómnă marchisă . . . Clara . . . Vedeți turburarea mea . . . mahnirea mea, regretele mele! Sosind la Varenna am audit ce procedare necalificabilă . . .

MOULINET. Dar, domnule duce . . .

DUCELE (*cu sumeție*). Procedare nedemnă, și despre care țin să declar sus și tare că nu sânt complice . . .

Pesci sboratori.

Am putut comite greșeli, a me conduce ușor, cu ingrătitudine. Dar să fi autorizat o conduită atât de injositoare, în fața rudelor mele, acesta, pe onoare, n'am făcut-o.

MOULINET. O simplă vizită de politeță . . . Nu înțeleg . . .

DUCELE. Nu înțelegi! Asta e singura d-tale scuză.

MOULINET. Decă am comis greșeli, ginere, te rog spune-mi-le : sânt gata a le repară.

DUCELE (*cu sumeție*). Destul, dle . . . (*Marchisei*). Ve datorez explicațiuni, dați-mi voie ca să vi le dau. Clara, nu voi eu eși d'aci până ce nu me vei ertă.

CLARA (*înainteză, cu linișce prefăcută*). Dar, duce, nu-mi datorezi nici o explicațiune, și n'ai trebuință de ertare. Te însori? Ai dreptul s'o faci, mi se pare . . . Nu erai liber, ca și mine?

DUCELE (*încrămenit*). Clara!

CLARA. Logodnica d-tale a venit să-mi anunțe fericita noutate; foarte bine, dar nici eu nu voi eu să-ți rămân în urmă. Dle Derblay . . . (*Filip s'apropie*). Trebuie domnilor să ve presint unul altuia, (*lui Filip*). Dl duce de Bligny, vărul meu, (*ducelui*). Dl Derblay, logodnicul meu.

Finea actului I.

ACTUL II.

Un salon mic în fața camerei nuptiale. — Uși cu perdele în dreapta și în stânga. — În dreapta pe planul I-iu o ușă. — În stânga pe planul I-iu o ferăstră. — În fund un camin. — De ambele părți ale caminului câte o canapea mică; înaintea celei din dreapta pe planul I-iu din dreapta, un fotoliu; în mijloc, între cele două canapele, un „pouf“.

Scena I.

BRIGITA, SUSANA (*întrând*.)

(La ridicarea perdelei, Brigita stă ingenunchiată în fața caminului, și suflă în foc.)

BRIGITA. Ce fel! Dșoră Susana, te-ai și întors dela biserică? Nunta s'a isprăvit dar?

SUSANA. Da! S'a isprăvit până în capăt. Am lăsat acolo pe totă lumea cu scumpul nostru preot, și am venit să dau aci ultima aruncătură de ochiu. Avem o stăpână nouă în casă, Brigita, și trebuie să facem să-i placă acasă.

BRIGITA. Eh! Dómne, cum să nu-i placă, de vreme ce va fi nevasta lui Filip al nostru. Ș-apoi, decă păsărica e frumoasă, colivia e destul de plăcută.

SUSANA. Nu tocmai.

BRIGITA. Mi se pare, dșoră, că viitorea noastră stăpână, are spiritul cam ciudat, hein! Ideia asta să se cunune s'era, la meșul nopții, ca într'ascuns . . .

SUSANA. Se vede c'asă se face acum în lumea cea naltă. Dar, focul ăsta nu s'aprinde . . .

BRIGITA. O să se aprindă. Dl Filip însurat! . . . Și când me gândesc, dșoră, că peste un an séu doi, va fi rëndul d-tale să restorni tóte din casă.

SUSANA (*roșind*). Nu se vorbește despre asta, Brigita, din fericire.

BRIGITA. Din fericire? Ia spune-mi, dșoră, cine e domnul acela frumúșel, căruia i-ai dat brațul la plecare, și care te priviá cu multă băgare de sémă.

SUSANA. Este dl Octav de Beaulieu . . . fratele trei Clara.

BRIGITA (*veselă*). Eh! eh! étă un cavaler de onoare, care are aerul d'a respirá cu multă plăcere florile noastre de lámăiță.

SUSANA (*întorcându-se*). Aide, draga mea, nu scii ce spui.

BRIGITA. Étă o trăsură întră în curte. (*Alérgă la ușă*).

SUSANA. Sânt invitații noștrii cari se 'ntore?

BRIGITA. Pe legea mea, nu încă . . . Nu v'ed decât pe cavalerul d-tale de onoare. N'a întârziat să te ajungă.

Scena II.

Aciași, OCTAV.

BRIGITA. Intră, dle, intră, ești binevenit aci. (*Ese*.)

SUSANA. Scusă familiaritatea Brigitei, dle marchis. Ea ne-a crescut, pe mine și pe fratele meu, și se crede ca la ea acasă.

OCTAV. Buna sa primire imi e prețiosă, decă exprimă gândirea stăpânilor sei.

SUSANA. S'ar puté să fie altfel? Nu ești d-ta cumnatul fratelui meu?

OCTAV. Așă este, dar mai întei al d-tale . . . E bine! vrei să-mi faci o plăcere?

SUSANA. Care?

OCTAV. Nu me mai tot numi cu atâta solemnitate dle marchis, ci tratéză-me ca un bun camarad.

SUSANA. Iți promit.

OCTAV. Acum c'am scăpat de ceremonia nunții, cred c'o să pretrecem puțin.

SUSANA. Ah! cu multă plăcere! Filip e puțin cam serios cu mine . . .

OCTAV. Ești obicnuită să-l consideri mai mult ca pe un tată . . .

SUSANA. Da, ca un tată dintre cei mai buni. Dec' ai sci cât a fost de bun pentru mine . . . câte îngrijiții delicate și atențiuni dulci a avut, când eram mică de tot . . . câte nopți a petrecut lucrând pentru mine . . . totdeuna, pentru mine! . . . căci am fost o greutate în viața lui.

OCTAV. D-ta?

SUSANA. El erá inginer de mine, și cariera se deschidea mărétă înaintea lui. Dar, făr' a sta la 'ndoielă, el a lăsat totul și s'apucat de industrie, pentru a restabilii érași fabrica tatălui nostru, și a-mi câștigă mie o avere. Așă dar îl iubesc mult, și doresc din totă înima, să fie fericit, căci o merită.

OCTAV. Invidiez ce a putut face pentru d-ta. Acesta e un simțemént dulce ca și acela al protecțiunii. Aș fi fost fericit să am o soră dulce, fragetă, s'o iubesc și s'o apăr. Ce protecțiune vrei să iau față cu Clara? Mai mult ea e care me protege. E foarte seriosă, sora mea.

SUSANA. Așă mi s'a părut și mie. Dar ea o să-l iubescă pe Filip. El e așă de bun. D-ta n'ai putut încă să-l apreciezi d'ajuns. Căsătoria s'a făcut așă de în pripă.

OCTAV (*ridënd*). O cred . . . O căsătorie făcută la ora ficsă, ca și plătirea unei polițe. Nu trebuie s'o lași s'o protesteze.

Scena III.

Aciași, BARONA, BARONUL, MOULINET.

BARONA (*întrând foarte repede*). Este foc aci? Ce fericire! Intórcerea asta prin parc, în întunec, lacul ăsta lung luminat de lună . . . Oh! amicii mei, am înghețat.

MOULINET (*pe pragul ușei*). Nu sânt indiscret?

BARONUL. Ci intră odată, dle Moulinet.

MOULINET. Fiica mea a ramas jos cu mirésa, și nu sciu ce s'a făcut ducele de Bligny.

BARONA. Oh! ai să-l găsești, n'avé témă.

MOULINET. Și fără d-ta, dle baron, care ești provi-

dența mea, n'aș fi știut cui să vorbesc, aș fi avut aerul unui găgăută.

(*Se duce la baróna, vorbește cu ea; se așează pe „pouf“ în fața căminului.*)

OCTAV (*a parte*). De asta-dată ai nimerit'o! (*Baronului*). Se pare că viitorul tata-socru se simte lângă dta ca în cer.

BARONUL. Me adără, omul ăsta, și nu vré să me părăsescă, se ține într'una de mine . . . E zăpăcit cu aerul seu de cască-gură.

OCTAV. Proba este, că e aci.

BARONUL. Ah! ducele e sănătos?

OCTAV. A stat la 'ndoielă ca să-l invite . . . Numai dl Derblay a menținut invitarea.

BARONUL. Este fapta unui om de spirit. Cât pentru dl Moulinet, Bachlin îi dădea detaluri destul de curioase, adineori, asupra proiectelor, cari l'a fermecat să se instaleze în acest ținut.

OCTAV. Cari?

BARONUL. Așteptă, vei vedé . . . (*Se duce la Moulinet*). E bine, dle Moulinet, se pare că inzestreză județul cu un jurnal?

MOULINET (*întorcându-se*). Ah! vi s'a spus asta . . . dle baron . . . „Franța de Jura“ . . . Da, am creșut că ar fi de datoră mea, a consacra o parte din avere, pentru a lumina pe concetățenii mei.

BARONUL (*a parte*). Séu a chiori . . . (*tare*). Dar acesta este primul pas cătră candidatură, domnule Moulinet.

MOULINET Dómne, dle baron, se pôte. Deputatul din circumscripția mea . . .

OCTAV. Simpatîc și tăcutul Marechal . . .

MOULINET. Oh! E greu bolnav.

BARONUL. Și dta te pregătești a-l înlocui. Care partid susții în jurnalul dtale?

MOULINET. Asta e fôrte delicat . . . Sînt un om căruia îmi place să 'mpac pe toți . . . N'aș vré să me cert cu nimeni.

BARONUL. Ca să fi susținut de tótă lumea.

MOULINET. Tocmai! . . . Și pentru a-mi afirmă mai bine principiile mele, am dat consiliului municipal de „la Varena“ bani ca să clădescă o școlă laică, și preotului suma necesară, pentru a-și repară biserica.

BARONA. Astfel ca fie-care să fie mulțumit.

MOULINET. Și am ales pentru „Franța de Jura“ o mică și bunicică opinie mijlocie . . . plutind în stînga și în dreapta.

BARONUL. Pare că o vîd d'aci . . . așa ceva ca cuvintele Marsiliesei, puse pe aria reginei Hortensa.

BARONA. Asta e cât se pôte de bine, dle Moulinet.

MOULINET. E practic, așa cred. Intre partidele extreme este o masă timidă, care trebuie s'o grupez împrejurul meu . . . Ea nu știe ce vré: trebuie s'o facem să 'ntelégă.

BARONUL. Din ce în ce mai bine . . . Faci apel la toți destrămății? Vei avé majoritatea!

MOULINET (*zimbînd*). Nu me indoiesc. (*Vîdînd pe ducele care intră*). Ah! etă ginerele meu.

Scena IV.

Acciași, DUCELE.

(*Susana, baróna, Octav grupați în giurul sobei.*)

OCTAV. Vii din salon, duce . . . A sosit tótă lumea?

DUCELE. Chiar acum.

SUSANA. Me duc să gădesc pe fratele meu.

OCTAV. Te însoțesc. (*Ei es prin ușa de la planul I-ii în drépta*).

BARONA. Sînt drăguți améndoii.

Scena V.

BARONA, MOULINET, BARONUL, DUCELE.

DUCELE. Pe legea mea, eram jos cu tótă familia: au început să se felicite și să se sărute. Am creșut că eram de prisos, și, din salóne prin galerii am ajuns până aci.

BARONA. Știi dta unde ești? În salonașul din fața camerei nuptiale.

DUCELE (*cu lînisce prefăcută*). Ah! asta e fôrte original.

BARONA. Ești cam melancolic, duce.

DUCELE. Fiind că me gaudesc că peste puține zile voi fi și eu așa de plictisit, cum cred că sînt astăzi noii căsătorii.

MOULINET (*atins*). Dle duce!

BARONUL. Pe legea mea, îmi aduc aminte că ziua cununiei mele, mi s'a părut fôrte neplăcută.

BARONA (*baronului*). Mulțumesc!

MOULINET (*baronei, cu un aer fin*). Dl baron a șis: ziua cununiei! . . . (*ride*). În vremea mea ziua aceea se numia cea mai fericită a vieții! E adevărat că p'atunci se 'nsură cineva vesel, pe când astăzi se 'nsoră pe la meșul nopții, într'o biserică întunecată, unde frigul îți se lasă pe umeri ca o manta de plumb. Nu 'nțeleg de loc căsătoriile de felul ăsta! Eu, peste trei săptămâni voi conduce pe fîca mea la altar: ceremonia va avé loc la „Madelena“ . . . Slujba nunții se va face cu musică, tot ce pôte fi mai scump . . . cor și solos . . .

DUCELE. Soli . . . vrei se șici!

MOULINET. Solos, ori soli, tot una îmi face! În sfârșit cântecele vor fi executate de artiștii cei mai vestiți dela operă! În biserică flori peste tot locul . . . pe trepte un rând de arbori înverșiiți, și un covor de Aubusson care va descinde spre boulevard.

BARONUL (*a parte*). Până la biuroul de omnibuse.

MOULINET. Etă o adevărată slujbă de nuntă . . . Dar ceremonia de astă séră . . . Eră sinistră . . . Întunecimea aia . . . mirăsa care supt vîlul ei cel alb, avea aerul unui spectru, acei asistanți cari seménau a umbre . . . Brou!

BARONA (*ducelui*). Îți mărturisesc că organele mi-au produs un efect inspăimîntător . . . Când s'a pornit să cânte, m'a podidit lacrimile. M'a cuprins o tristeță imensă, și presimțeminte . . .

BARONUL. Oh! dta ești impresionabilă.

BARONA (*ducelui*). Fără flaconul meu cel englezesc, m'aș fi îmbolnăvit.

MOULINET (*ducelui*). Ș-apoi, fără a ofensă pe nimeni, voi să ve fac să băgați de sémă, că nu e pentru invitați nici cel mai mic supeu.

DUCELE (*sever*). Dle Moulinet.

MOULINET. La noi, ăștia burgessii . . . o nuntă ca asta, se chiamă o nuntă sécă. Pentru nunta dvóstră are să fie un prând, vei vedé! O sută de tacămuri a 80 de franci de om. Și când vor plecă, n'au să fie cu stomacul lipit de spete, ca astăzi.

DUCELE. Dle Moulinet, vorbești pré mult. În interesul nostru a tuturor, fi, te rog, mai puțin vorbitor.

MOULINET. Dar, ginere . . .

DUCELE (*sec*). Mai întei nu sînt încă ginerele dtale.

MOULINET. Oh! T-am dat cuvîntul meu . . .

DUCELE. Și chiar când voi fi, nu me numi așa. Decă e posibil, nu me numi de loc.

MOULINET (*atins*). Dle duce! (*a parte*). Ar tot puté să facă revoluție, n'o să fim nici odata egali cu ómenii ăștia . . .

(*Va urmă.*)

I. C. Lugoșian.

Dela București.

— 31 martie st. v. —

Martie, caprițioasă lună prin care trecem, pare a se fi făcut curierul *dōmnei Erne*, căci vântul seu ne aduce cele din urmă revașe albe pe cari vechia noastră prietenă ni le trimete dela nord.

Și ce ne scrie *Erna* in aceste revașe? Cine poate ceti și pricepe mfele de rațe ce se cristalizază impregiurul acelei mici stelute de ghiață, cădută din inaltul văzduhului până la noi? Ce archeolog ne poate tâlmăci slova strălucitoare a acestei schintei reci?

De sigur, nimeai.

Seu, decă din numărul invētaților s'ar găsi vreunul, care să se incerce a ne ceti revașele ernei; decă o stea de zăpadă ar fi dusă la Academie, spre a fi espicată de luminatul corp, nici dl Sturdza numismatul, nici dl Tocilescu archeologul, nici dl Marienescu buruienescul, n'ar pute spune ce se citește intr'ēnsa, — ci cu toții și-ar întorce privirile cătră bătrânul cântăreț din luncă, moșul cu inima tinără, ilustrul Alecsandri. Și poate că poetul, care a înțeles așa de bine tainele firei și atât de frumos a zugrăvit pastelurile ce le găsim in colecția sa de poesii, va sci să ne spuie ce scrie *Erna* in revașele albe. Poate că ne va responde:

— *Erna* ne scrie, feti mei, că vine vėra. Amēndoue sūnt doue surori din aceeași viață, cari nu se intēnesc nici odată, de și se caută vecinic. Ele mai au o a treia suroră, cu care indelung m'am avut bine, căci e și cea mai dragălașe din tustrei: *Tōmna*. Cântatu-le-am pe tōte, dar ca pe dēnsa nici pe una n'am slăvit-o.

Și atunci fără voie îți vine in minte versul:

*Tōmna mândră, harnică
Și de bunuri darnică . . . etc.*

Astăzi mai mult de cât or când, numele dlui Alecsandri e in tōte gurile; tipărit, in litere mari, pe tōte ulițele; ridicat, înălțat, apoteozat ca numele S-tei *Cecilii* intr'o țēră de musicanți; cules de tipografii gazetelor de câte cinci-șeci de ori in același număr — astfel că, cu greu îi vine cui-va să mai spue ceva nou despre dsa.

Asupra capitolului laudelor trebuie să fie blazat ca Chateaubriand, cea mai mare victimă a laudelor omenești; asupra aprețierilor făcute pieselor sale, „*Fântana Blanduziei*” și „*Ovidiu*”, autorul trebuie să-și aibă deja insemnat pe margine tot ce e slab ca și tot ce e bun (vorbind de efect teatral), și, or ce ar veni in afară de cadrul acestor observații, ar fi un supliment al unui lucru isprăvit acolo unde incepe suplimentul.

Deci să lăsăm „*Fântana Blanduziei*” și „*Ovidiu*” și laudele, și să apucăm un alt drum.

Din tot ce dl Alecsandri a scris — și se sciē decă a scris mult și frumos — mărturisim că intru noi, cea mai mare și mai desēvēșită poezie, aceea care, astfel cum e alcătuită, e fără sēmēn in literatura altor popore, e poema (legendă) „*Dan căpitan de plaiu*”.

Acest Dan, șoim al plaiurilor, căruia îi eră incredințată paza hotarelor țērii, așa de mult muncise inchiuirea autorului acestor rēnduri, cu mărēța și poetica

sa figură, in cât, in călētoriele sale prin munți, căutase adesea să dea cu ochii de un bătrân plăieș, care să aducă la chip cu Dan din poezie . . .

Cu neputință!

Mulți sēmēnau cu „*Bivolarul*”, mulți cu eroii din „*Dumbrava roșie*”, dar nici unul cu Dan . . .

Splendōrea acestei poeme e tōtă in sfērșitul cel tragic și de o poezie atât de sfășietōre care incunună viața căpitanului Dan.

In unele visuri ale poeților nordului cari resumă in eroii lor geniul slav, cu tōtă strălucirea unei vieți furtunōse și tōtă mărēția unei morți senine — cum e spre pildă in Mickiewitch — găsești unele tipuri, sēmene lui Dan, cari îți lasă in suflet o urmă atât de adăncă, in cât tot restul vieții nu te poți desface de inriurirea caracterului eroului, și-l cauți in lumea reală până ce mori, fără să ai norocul de a-l intālni vreodată.

Așă eră cu Dan. Nici o figură din câte intālniam nu ne da acea idealisare a omului, prin umbra ce o aruncă mōrtea pe chipul eroului.

Intr'o sēră — nu cunosceam încă pe dl Alecsandri — norocul ne duse intr'o republică fōrte curiōsă, republica literilor, in care domnesce oligarchia talentelor, al cărui sediu — spre a vorbi ca dl Iosif Vulcan — se află la dl Maiorescu.

In acēsta republică, fie dīs in trecāt, cele mai ciudate chipuri se intānesc, insuflețite de aceeași dorință, dorința de-a nu cădē . . . Cāt pentru aceea de a se urcă, dealul e atât de drept și dl Maiorescu il păzesce atât de bine, in cât, hotărīt, numai cine are aripi il pōte sui.

Dl Alecsandri apărū . . .

Cum și ce fel, n'am pute spune, dar dl Alecsandri eră curat Dan căpitanul de plaiuri!

Un cap rotund, alb, cu tēmpla proeminentă, fruntea mare și netedă; ochiul cu o căutătură liniscită, privind drept inainte, ca a unui om obicnuit a trage linii in viitor; nasul cădēnd potrivit pe gură, și împărțind chipul, ca o linie arhitectonică, in doue părți de o perfectă egalitate; gura cam aspră, impodobită de o musteță stufosă, albă ca și pērul, care dă figurei o deosebită espresie de bărbăție. Ceea ce insē accentuează și mai mult trāsurile acestui frumos chip, e arcul sprincenilor. Sub indoitura lui, care dare a legă, ca o punte, cugetarea de vedere, ochiul odihnesce mândru și senin.

Plastic, tōtă poesia poetului e in privirea ochilor. Tōtă vioiciunea omului e in arcul sprincenilor.

Și acum, pentru ce dl Alecsandri e Dan Căpitanul de plaiu? . . .

Pōte pentru că Dan Căpitanul de plaiu e făurit de dl Alecsandri.

Don Padil.

Concursurile Academiei Române.

După decisiunile luate de Academia Română in sesiunile de până la anul 1885, concursurile propuse de Academie sūnt cele urmātore:

I. *Premiul Năsturel-Ilerescu* din Seria B, de 4000 lei, se va decerne, in cursul sesiunii generale din martie—aprilē 1886, unei cărți scrise in limba română cu conținut de ori-ce natură, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie până la 31 decembre 1885.

II. *Premiul Statului Lazăr*, de 5000 lei, se va decerne în cursul sesiunii generale din martie—aprilă 1886 unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie 1884 până la 31 decembrie 1885, sau celei mai importante invenții științifice făcute dela 1 ianuarie 1884 până la 31 decembrie 1885.

III. *Marele Premiu Năsturel-Herescu* din Seria B, în sumă 12.000 lei, se va decerne în cursul sesiunii generale din februarie—martie 1889, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie 1885 până la 31 decembrie 1888.

IV. *Premiul Statului Heliade Rădulescu* de 5000 lei se va decerne, în sesiunea generală din martie—aprilă 1886, celei mai bogate colecțiuni de arii populare române.

Colecțiunile vor trebui să intrunescă următoarele condițiuni:

1. Ariile să fie aranjate pentru clavier, și la melodii cântate din gură, pentru clavier și voce, cu însemnarea cuvintelor sub note.

2. Să fie însoțite de o indicare pe cât se va putea mai completă a publicărilor anterioare de melodii române.

3. Să se arate locul și impregiurările în cari au fost adunate melodiiile cele noue.

Terminul prezentării colecțiunilor la concurs va fi până la 31 decembrie 1885.

V. *Premiul Statului Lazăr*, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din martie—aprilă 1887 celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect:

„Flora descriptivă a unui județ din România“ după alegerea concurentului.

Manuscrisul trebuie să cuprindă materie pentru 300—400 pagini de tipar în 8° garmond.

Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi 31 decembrie 1886.

VI. *Premiul Alesandru Ioan Cuza*, de 4000 lei, se va decerne în sesiunea generală din primăvera anului 1887 celei mai bune disertațiuni în limba română asupra următorului subiect:

„Istoria Românilor în Dacia Traiană, dela Aurelian până la fundarea principatelor Moldova și Țera Românească“.

Intinderea operatului va fi de 20 côle de tipar în 4° mic seti 8° ordinar cu litere cicero. Terminul prezentării manuscriselor va fi 31 decembrie 1886.

VII. *Premiul Statului Heliade Rădulescu*, de 5000 lei, se va decerne, în cursul sesiunii generale din martie—aprilă 1887, unei cărți scrise în limba română, cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie 1885 până la 31 decembrie 1886.

VIII. *Premiul Statului Heliade Rădulescu*, de 5000 lei, se va decerne, în sesiunea generală din martie—aprilă 1888, celei mai bune disertațiuni scrise în limba română asupra următorului subiect:

„Nunta la Români. Studiu istorico-etnografic comparativ“.

Usurile nupțiale trebuiesc studiate în varietățile lor după toate provinciile române, comparându-se cu nunta la vechii Romani și la popoarele neo-latine pe de o parte, cu nunta la vecinii Românilor (Slavi, Unguri, Greci, Albanesi) pe de alta, de unde să reieșă apoi dela sine o concluziune istorico-etnografică.

Manuscrisul va trebui să cuprindă materie pentru 200—300 pagini de tipar în 8° garmond.

Terminul prezentării manuscriselor la concurs va fi până la 31 decembrie 1887.

Pesci sboratori.

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 161. —

Pescii sboratori sânt o raritate a firei. Ei au organul de notare foarte dezvoltat, întocmai ca niște aripe, și astfel sânt în stare să se ridice din mare și să sboare nițel de-asupra apei.

Dar de multe ori o pățesc rău, căci vulturii și alte paseri răpitoare, i prind, precum arată și ilustrațiunea din numărul acesta.

I. H.

Literatură și arte.

Sciri literare și artistice. Dl. C. A. Rosetti, slăbit de bôlă, s'a retras dela diariul „Românul“, îl va înlocui fiul sau dl. Vintila C. Rosetti; bôla veteranelui publicist e foarte periculoasă. — Dl. Vasile Alecsandri are intențiunea să mai scurteze unele scene din „Ovidiu“, care la reprezentațiuni s'a părut pré lungi. — Dl. dr. Corneliu Diaconovich s'a retras dela redacțiunea „Viitorului“, anunțând că în curând va reîntră în publicitate cu alte întreprinderi. — Sculptorul Georgescu din Bucuresci, carele de curând a terminat o mică statuă ce reprezintă un copil, a plecat în Italia, să facă acolo mai multe busturi. — Tabloul „Vêrful cu dor“ al pictorului D. Mirea în Bucuresci a fost cumpărat de dl. N. Blaremburg. — Pictorul Grigorescu din Bucuresci a terminat de curând două tablouri: „Țeranca la fântâna“ și „Intorcerea dela pășune“. — Pictorul Ulpian, care stă la Bucuresci, a spus șilele trecute un tablou nou: „Vendătorea de flori“.

Critică. Dl. Nic. Densușian a scos de sub tipar la Bucuresci o broșură cu titlul: „Note critice“ asupra scrierii dlui A. D. Xenopol: „Teoria lui Rösler“. Lucrarea acesta se împarte în următoarele capitole: I. Părerile lui Petru Maior. — II. Ideile conținute în cartea dlui Xenopol. — 1. Bulgaria dincôce de Dunăre. — 2. Âncă odată Bulgaria dincôce de Dunăre. — 3. Episcopia Milcoviei. — 4. Secuii din Țera Bârsei. — 5. Oltenia sub numele de Bulgaria. — 6. Balce voivodul Măramureșului. — 7. Țerani unguri românisați în Transilvania. — 8. Hegeshölm. — III. Concluziune. — De vendă se află în Bucuresci la librăria Socec & Comp. Prețul 1 leu.

„Convorbirile Literare“, cea mai vechie revistă literară din România, apare din 1/13 aprilă la Bucuresci, unde ca profesor la universitate s'a mutat și dl. Iacob C. Negruzzi, redactorul și întemeietorul acelei reviste. „Convorbirile Literare“ vor eși, ca pânăcumă, odată pe lună; abonamentele se pot face la librăria Socec et Cie în Bucuresci.

Din biblioteca populară a „Tribunei“ din Sibiu au mai apărut: „Teu-legănat“, poveste de Gr. Sima al lui Ion, prețul 8 cr. seu 16 bani. — „Colăcăritul“, obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu, prețul 16 cr. seu 32 bani. — „Fiica a nouă mame“, poveste de Silvestru Moldovan, prețul 14 cr. seu 28 bani. Toate trei se află de vendă la Institutul tipografic, societate pe acții în Sibiu.

Din „Beiu, Vodă, Domn“, roman istoric cu ilustrațiuni originale, de dl. Theochar Alexi, a apărut de

curând doue broșure duple: 21—22 și 23—24, fie-care cu câte o ilustrațiune. Prețul unei broșure este 40 cr. séu 1 leu.

„Școala Practică“, magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară, de Vasile Petru, nr. 11 și 12, pro februarie și mărtisor, cu care se incheie tomul III, are următorul sumar: Săturarea celor 5000 de ómeni. Lecțiune practică din istoria biblică. — Roma și Tarentol. L. p. din istoria universală, schițată după principiile lui Herbart. — Primăvera. L. p. din invățământul intuitiv. — Tractarea Legendarului: Ciocriolul și vulpoiul. L. p. din limba maternă. — Luna. L. p. din geografia astronomică. — O pagină din trecutul institutelor de invățământ din Năséud. — Miofia școlarilor. — Conspect despre starea unei pomării (formular). — Varietăți. — Bibliografie. — Invitare de prenumerațiune la „Școala Practică“, tomul IV, care se incepe cu numărul pro april și costă pe anul întreg (april 1885 — martie 1886) 3 fl. pentru Austro-Ungaria și 10 lei noi pentru România. Prenumeratiunile a se adresa la redacțiune in Năséud (Naszód, Transilvania.)

Morala inductivă séu Șciința conduitei omenesci. Așa se numește o broșură de 82 pagine, de dl profesor Constantin Leonardescu din Iași și menită pentru școalele secundare și bacalaureat. A apărut la Iași in tipografia H. Goldner.

Revistă nouă. A apărut la Bucuresci primul număr al „Buletinului ministerului agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor“. De aci nainte va apare cel puțin odată pe lună. Numarul prim conține acte oficiale, date statistice, un raport asupra culturii cănepei și inului in Belgia, studii și notițe climatologice.

O publicațiune de tot nouă in felul seu a apărut la Paris, „Revista francesă a țérilor străine și a Colonielor“. Are de scop a studiá cestiunile altor națiuni, pentru a le face cunoscute francesilor. Directorul „Revue“, dl Edouard Marbeau, călătorind mai in anii trecuți prin Transilvania, a avut ocaziune d'a cunoște aci ómeni și lucruri, deci va publica și diverse studii asupra acestei țéri așa de puțin cunoscută in occident.

Diaristic. „Timișana“ se numește o fóie nouă, care a apărut in ziua de Paschi in Timișóra, cu scopul d'a servi trebuințele poporului român; redactorul foi noue este dl T. V. Păcățian, prețul de prenumerațiune p'un an 4 fl.; va eși odată pe săptămână. — *La Craiova* a apărut un țiar nou, cu numele „Cântarul“.

Teatru și musică.

Sciri teatrale și musicale. Dl George Dima, profesor la seminariul pedagogic-teologic din Sibiu, a fost ales dirigent coral al reuniunii germane de cântări de acolo: „Männergesangverein“. — *Dra Carlota Leria* a dat mercuri la 3/15 l. c. un concert in Teatrul Național din Bucuresci, la care au asistat și regele dimpreună cu regele Șvediei, care petrecea tocmai atunci la Bucuresci. — *Dra Teodorini* debutează cu mare succes in opera italiană din Viena.

Machbeth românesc. In vinerea trecută pe scena Teatrului Național din Bucuresci s'a jucat pentru prima-oră tragedia „Machbeth“ de Shakespeare. Lumea nu s'a intrunit in numărul precum se speră. Dl Gr. Manolescu a jucat pe Machbeth cu mult studiu; renumitul rol de lady Machbeth a fost ținut de dna M. Vasilescu. Macduf a fost jucat de dl Petrescu, ér Banco de dl Traivald. Traducerea făcută de dl Bengescu este bună, și toate aceste in unele locuri corectarea ar fi'n avan-

tagiul ei. Piesa s'a jucat in beneficiul dlui T. Aslan, director de scenă.

Reprezentațiunea teatrală de diletanți in Brașov, ce o semnalarăm in nr. trecut, a reușit fórté bine. In „Nino“ au jucat dșórele Elena Dimitriu, Elena Popovici, Octavia Baboian și dnii Andrei Barsean, I. C. Panțu și Iacob Mureșan jr. In piesa „După teatru“ dșórele Sevastița Mureșan și Lucia Pușcariu și dnii Andrei Barsean și Ștefan Bobancu. Se țiice că aceste piese se vor mai jucá, dimpreună cu una din viața populară.

Reuniunea română de cântări și musică din Caransebeș arangia luni in 1/13 aprilé in sala mare a otelului Lichtneckert, cu concursul binevoitor al dlui I. Scherff a doua produțiune ordinară constátátóre din: 1. I. Mureșan: „Trecui valea“, cântec pop., corul micst. 2. Giroud: „Frățietatea“, corul bărb. 3. G. Dima: a) „Codrul verde“, b) „Seguidilla“, cântate de N. Popovici. G. Cavadia c) „Șciú cá m'ai ertá“. 4. Mendelsohn B.: „Corul 26 din Oratoriul Paulus“, corul micst. 5. Schumann: „Sorentina“ pentru cor și solotenor, corul bărb. 6. Adam: „Junimea parisiánă“, corul micst. După produțiune urmá joc.

Concert religios. Luni inainte de Paschi la Intim-Club din Bucuresci a fost un concert religios care s'a petrecut numai intre membrii clubului. Dl Mikeru distinsul violonist a făcut minuni cu arcușul seu fermecat, mai ales când a executat o rapsodie ungurescá. Dl Dumitrescu celebrul violoncelist dela Teatrul Național a incântat publicul cu un Nocturn ce-l compusese pentru acesta ocaziune. Dnii Rășian tenor și Herescu bariton au contribuit mult la succesul serbării cu frumoșele lor glasuri. Clavirul érá ținut de dl Carini și Cohen. După musică, literatură. Dl Dimitrie Olănescu a recitat doue poesii compuse de dlui, un madrigal și o idilă japonesă care a avut atât succes in cât a trebuit s'o reincepă. Marele poet al României, dl V. Alecsandri, președintele de onóre al cercului, a citit la urmă câteva poesii din operile sale.

Musică bisericescá. Corul vocal românesc din Brașov a cântat in ziua primă de Paschi doue compozițiuni noue ale dlui profesor Iacob Mureșan jr. și a nume: „Ángerul a strigat“ și „Cu trupul lui Christos ve cuminecați“. Ambele s'au executat supt conducerea autorului.

Reforma cântárilor bisericesci. Cetim in „Liberálul“ din Iași: „Anastasimatarium“ este titlul noúei cărți ce dílele aceste a apărut de sub presa litografică. Cartea cuprinde in sine serviciile religioșe de sâmbétá séra și duminecá diminéta, puse pe cele opt glasuri intrebunțate in biserica ortodocsă română, prelucrate și scrise pe notațiunea liniară, de dnii G. Musicescu, Gh. I. Dima și Gr. I. Gheorghiu. Pe carte e insemnat că cuprinde numai glasul I, prin urmare, se póte deduce că va apără și al 2-lea, și al 3-lea etc. Acest op e tipárit cu cheltuiéla P. S. Melchisedec episcop de Roman cu ajutorul epitropiei aședămintelor Brâncovenesci, cu binecuvântarea I. P. S. Mitropolit al Moldovei și dedicatá I. P. S. Mitropolit-Primat.

Corul micst din Oraștie a arangiat la 12 aprilé cu concursul solistului dl Isaia Popa in sala dela „Contele Ștefan Szechényi“, un concert cu urmátórea programá: 1. „Retour Victorieux“, chor micst cu acompaniare de piano de H. Bianchi. 2. „Nor de vijelie“, de Wilh. Humpel. 3. „Ouverture“ pentru pianoforte in 4 máni de G. Spontini. 4. „Der Asra“ von Rubinstein. 5. „Aducerea aminte“, chor micst de F. Mendelssohn. 6. „Pax vobiscum“ de Fr. Schubert. 7. „Cântul ciocárlier“, chor micst de F. Mendelssohn. După concert a urmat petrecere cu dans.

Incidental Leria. Supt acest titlu corespondintele nostru din Iași ne trimit următoarele șire: Onor. dle Vulcan! Pentru că am fost bănuț de Veritas, d'n București, că nu cu bună credință am scris notița relativă la concertul ce dra Leria a dat în Iași, sînt dator a declară, pentru onor. cetitori ai „Familiei“, că prin cuvintele: „bucăți cunoscute“ am înțeles „bucăți pe care dra Leria le cântase de mai multe ori cu diferite ocașii în Iași“. Ne-am fi putut aștepta la bucăți nouă, pentru producerea dsale, creșdend că repertoriul acestei artiste nu se mărginesce în câte romante și arii de opere; de altmătrelea putea să ne cante și arii de vrastă de un secol, că nu ne ar fi făcut, bine înțeles, de cât plăcere. Cât privește lipsa de angajament, aceea dle din nenorocire așa, chiar și astăzi, și nu succesul dale din Madrid a contribuit la acesta. Ve salut! *Jassiensis.*

Teatrul din Iași. Aflăm, că Societatea dramatică dela Teatrul Național din București va merge în luna lui mai în Iași, unde va represintă piesele care avură succes mai mare la București. Astfel se vor jucă: Ovidiu, Fântăna Blandusiei, Boccacio, Hamlet etc.

Intim-Club în București, adeca clubul literațiilor și artiștilor, a dat luna trecută un concert în sala Ateneului. Dnă D. Ionescu, dra Emilia Stegarescu, dnii S. Vlădoian, C. Dimitrescu, Rășian, T. Micher, Caietii, C. Dumitrescu, Escole Carini și M. Cohen eșecutară partea musicală, interpretănd cu pianul, cântul și violina piese clasice. Dl De la Vrancea a cetit o nuvelă, care se va publică în „Familia“.

„**Beizadea Epaminonda**“, operetă de dl Iacob Negruzzi, musica de dl Caudela, s'a jucat pentru prima-oră în luna trecută pe scena Teatrului Național din București. Publicul a întimpinat cu simpatie acesta încercare și a aplaudat pe actori. Cu tôte aceste, piesa nu pré va avé viêtă lungă. Nici libretul, nici musica n'au satisfăcut pe ascultători.

„**Armonia**“, societatea pentru respândirea muzicei române în Bucovina, continuă editarea colecțiunii de choruri pentru voci bărbătesci. Broșura a doua (prețul 2 fl. = 5 fr.) conține următoarele piese: 5. Tătarul de V. Alecsandri (fine) St. Nosievici. 6. Erna, de N. D. Xenopol, C. G. Porumbescu. 7. Căntec vânătoresc de V. Bumbac, Tudor cav. de Flondor. 8. Cucuruz, căntec poporal, V. Humpel. 9. Din depărtare, de M. C. Cornea, I. Vorobchievici.

„**Mórtea civilă**“, dramă în 5 acte, una din cele mai renumite piese din repertoriul marilor tragediani italiani Rossi și Salvini, se va jucă în curênd la Iași romănesce. Acesta represintăție eștraordinară se va organiza în beneficiul artistului și profesorului de declamație dl M. Galino. Vor jucă mai mulți amatori și elevi ai conservatorului.

Un teatru nou. Trei capitaliști din București vreu să înființeze acolo un teatru nou și anume acolo unde astăzi s'află sala Ateneului Român. Nu va fi pré aprópe de Teatrul Național? Noul teatru va fi făcut în cele mai avantagióse condițiuni. Incăperea va fi pentru 750 persóne și lumina va fi electrică.

Concert la Craiova. Dl Hübsch a dat marța trecută un concert la Craiova în sala liceului, cu concursul trei Marcovici. Succesul a fost deplin.

C e e n o u ?

Sciri personale. Esc. Sa dr. Ioan Vancea, arhiepiscop și mitropolit în Blaș, va face pe anul viitor două-spre-dece fundațiuni în seminariul tinêrimei de a-

colo. — **Moștenitorul presumpțiv al tronului romău,** fiul principelui Leopold de Hohenzollern, va viat esttimp să petreacă o parte din vêra la Sinaia. — *Dl Leo cav. de Goian,* procuror substitut, a fost numit consilier la tribunalul din Cernăuți. — *Dl Iuliu Olariu,* fiul dlui Iosif Olariu invêtător în Doman în Bănat, a fost promovat la gradul de doctor în teologie la universitatea din Cernăuți. — *Dl I. Cornoiu* a fost promovat la gradul de doctor în teologie la aceeaș universitate.

Hymen. *Dl Teodor V. Păcăfian,* redactor al foii „Timișana“, la 8/20 aprilie își va serbă cununia cu dna Aurora vęd. Mercea n. Caracioni în Pecica-română.

Conferințe literare. *La Ploesci* dl Vasile Georgescu a ținut o conferință la liceu despre „Administrație și justiție“. — *La București* dl Nicu Xenopol a ținut o conferință în sala Ateneului despre „Regele Hatir“; dl căpitan Lambru a vorbit în „cerul militar“ despre „jocul de resbel“; dl Const. C. Bacalbașa a ținut în sala Franzelar, cercul socialiștilor, conferință despre partidele politice în România; dl Nicolae Alesiu a vorbit în societatea „Tinerimea română“ în sala facultății de medicină, despre „liberul arbitru și sistemul protecționist“. — *La Iași* dl profesor Al. A. Bădărău a ținut în sala universității o prelegere, tratănd despre „Progres și conservare“. — *La Băcău* deputatul G. P. Ianoli a ținut o conferință, pledănd pentru drepturile femeilor. — *La Craiova,* în Ateneul de acolo, dl dr. Roscowsky a vorbit despre epidemia cholerică. — *La Cernăuți* dl profesor Ioan Droglia a ținut la 2/14 aprile o prelegere publică despre Voevodul Moldovei Ștefan cel mare. Aceste prelegeri se arangéză de cătră Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina.

Societatea de lectură din Arad a tinêrimei din institutul teologic-pedagogic gr. or. tinu la 12 aprilie st. nou o ședință publică, cu următoarea program. 1. Cuvênt de deschidere, rostit de dl profesor V. Mangra, ca președinte-conducător. 2. „Călușerul“ (din Ardeal) eșecutat de corul instrumental al societății sub conducerea lui I. Muscan, cleric de curs. I. 3. „Persistența romănilor în patria străbună“, disertațiune de Ilie Moț, cl. c. III. 4. „Dulce-i viêtă“, cor micșt, eșecutat de corul vocal al societății, sub conducerea lui I. Muscan, cl. c. I. 5. „Dan căpitan de plaiu“, poesie de V. Alecsandri, declamată de Ioachim Turcu, cl. c. I. 6. „Ardeleana“, eșecutată de corul instrumental al societății. 7. „Educațiunea fetelor la Romani“, schiță istorică-pedagogică de Corneliu Lazar, cl. c. II. 8. „Romantă“, poesie de M. Zamfirescu, musica de D. Georgescu; solo bariton eșecutat de G. Dudulescu, cl. c. I. 9. „Mórtea lui Mihaiu Eroul“, poesie de D. Bolintinian, declamată de R. Bortoș, preparand de cursul III. 10. „Drapelul“, eșecutat de corul societății. 11. „Cuiu Muciu Scevola“, poesie de P. Dulfu, declamată de Tr. Vătan, cl. c. I. 12. „Hora pécurariului“, eșecutată de corul instrumental.

Societatea sodalilor romăni din Brașov a dat luni sêra a doua și de Pasci o producțiune și petrecere colegială împreună cu cântări, declamațiuni și danț în sala otelului „Nr. 1“, pe lângă orchestra capelei militare, cu următorul program: 1. „Potpourri romăne“, musica militară. 2. „Frunđuliță de bujor“, arangiat de I. Mureșan, corul sodalilor. 3. „Banul Mărăcine“, de V. Alecsandri, declamat de dl George Filip. 4. „Bălcescu murind“, solo violină, arangiat de L. Wiest, eșecutat de dl I. Springer. 5. „Când nu mai aveți credință“, de Franchetti, corul sodalilor. 6. „Tudor Vladimirescu“, solo de cânt arangiat de G. Brătian, eșecutat de dl D. Haller. 7. „Mórtea lui Mihaiu Vitezul“, de Bolintinean, declamată de dl D. V. Meșotă. 8.

„Trecui valea“, arăngiat de I. Mureșan, corul sodalilor. 9. „Cuplet umoristic“, corul sodalilor. 10. „Marșul Horia“, muzica militară. După producțiune urmă danț.

Esposițiune în Budapesta. La 2 mai se va deschide în Budapesta o esposițiune a Ungariei. După informațiunile primite, la acesta esposițiune industria română casnică, atât de admirată până acum, va fi slab reprezentată, de cumva dăra de-acuma înainte nu se vor găsi mai mulți esponenți. Spre scopul acesta s'a înființat la Timișoara un comitet compus din dnii Ștefan Adam președinte, George Trăilă secretar și Petru Opriș, George Ardelean, Nicolae Coșar, Teodor Păcățian ca membrii. Comitetul acesta va adună și va trimite apoi la esposițiunea numită obiecte de espunere dela țărani și țărancele române. Obiectele sânt a se trimite la adresa președintelui dl adv. Ștefan Adam în Timișoara, cetate, casa Mocioni,

Sciri din Orăștie. *La Orăștie* se înființează un institut românesc de credit; în fruntea întreprinderii stau dnii Samuil Pop, dr. Ioan Mișu, dr. Ștefan Erdélyi, George Baciu, Simeon Corvin, Ioan Mihaiu, George Vințiu, Nicolae Trif și Ioan Lazarioiu. — *Subreuniunea învățătorilor români* gr. or. din tractul protopresbiteral Orăștie a ținut adunarea sa generală în 28 martie (9 aprilie) în școala gr. or. din Orăștie.

Consecințele resbelului în China pentru secsul frumos. La Marsilia peruchierii fabrică în toți anii 25.000 coafure de dămne (afară din peruci pentru bărbați). Cea mai mare parte de păr s'a importat din China; acum corăbiile așteptate d'acolo au sosit, dar n'au adus nici un fir de păr. În anul 1882 s'au importat din China 70,758 kilograme păr și în 1883 chiar 114.715 kilograme. Europa nu e în stare să acopere trebuința de păr; cel din China e cel mai efin și se plătesce dela 10 până la 12 franci kilogramul, dar este departe de frumusețea părului francez, mai cu seama celui din Nordul Francei, care ocupă primul loc, o cōdă în lungime de 80 centimetri din capul unei femei din Bretania s'au din Normandia se plătesc cu 1000 franci. Cōdele cele mai scumpe sânt cele de păr alb curat, d'o albete ca zăpada și după dișele diarului „Science et nature“, se plătesc kilogramul până la 25,000 fr. Engleșii și Germanii, a căror păr poate susține concurența cu cel francez, nu esportă nimic, ci consumă ănsii producțiunea lor. Lipsind acum importul părului chinez, nu rămâne peruchierilor franceși altă resursă de cât Italia, de unde s'a esportat în anii trecuți la Marsilia 22,000 kilograme pe an.

Sciri scurte. *La 5/17 aprilie* s'a dat în Teatrul Național din București un mare bal supt patronagiul reginei, pentru ridicarea statuei poetului D. Bolintinean. — „*Albina*“ din Sibiu, ținând la 27 martie adunare generală, a decis să dea ca dividenda câte 10 fl. de o acțiune. — „*Prutul*“ se numește o societate înființată în orașul Galați, cu scopul de a înlesni cultura națională pentru tinerii români din Basarabia. — „*Furnica*“, cassa de economii din Făgăraș, a ținut adunarea sa generală în 11 aprilie, dividenda primului an de gestiune e 7 fl. 50 cr. de acțiune. — *Reuniunea Mariană* a învățătorilor rurali din districtul Năsăudului și giur va ține adunarea sa generală la Monor în 26 și 27 maiu st. n. — *Tinerimea română din Paris* s'a constituit în o societate supt președința dlui G. Sion Gherey, președinte de onore a fost aclamat dl V. Alecsandri.

Necrologe. *Corneliu de Lemeni*, doctorand în medicină, după ce ș'a terminat studiile în Graț, Viena și Paris, a încetat din viață înainte de Păști la Mentone,

în Franța de sud, fiind de 25 ani. — *Ioan Rădulescu*, preot român, a murit la Timișoara în vrăsta de 43 ani.

Higienea.

În contra asudării picioarelor urmată de ăreșicare recelă ve recomandăm următoarea alifia: Emplastru de plumb cu oleiu de în contopite și unse pe o pele albă și lipită s'era pe talpă, care pōte fi aplicată una s'eu mai multe țile. La asudarea de subsuōra petecel de pele ori de pânză udată cu soluția de borax.

Asudarea mânilor o curezi cu o soluțiune de acid tartaric 1 lingură de medicament în jumătate litra de spirt de fructe, cu care freci bine mânele de 2 ori pe țil cu ajutorul unui flanel aspru.

Mijloc de a stîrpi perii. Natriu hydrosulfuric cristalisat 1 parte, cu cretă albă nămolită (Schlammkreide) 3 părți se mestecă bine în formă de prav fin, decă moiăm acesta mestecătură cu câteva picături de apă, și o aplicăm în formă de turtiță pe pelea perōsă, apoi în decurs de câteva minute p'urul se mōie așa bine de-l pōți sp'elă ușor din locul seu cu apă. Firesce că decă se aplică p're lung timp, apoi rōde și pelea.

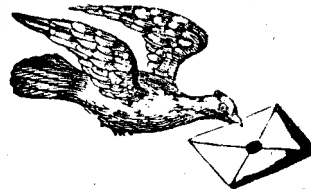
Durerea de cap numită migraine credem că se delătură mai bine prin sp'elări reci mai cu s'eu pe frunte. Și jumătate gram chinin în presimțul venirii durerii pōte ajuta. Respirarea adâncă e folositoare.

În contra frigurilor schimbați aerul, căutați părți muntōse.

În contra catarului chronic al nasului fac bine injectiunile de soluțiune de alaun, cari delătură mirosul urit și împutină cursōrea.

Dr. C.

Poșta Redacțiunii.

Drei L. V. M. in D. Vom alege din ele.

Dlui I. N. R. in J. Au sosit. Se vor publică tōte pe r'end, la intervaluri.

Paris. Credem, că în numarul viitor vom continuă. Trimite-ne și celelalte promise!

Călindarul s'epțemănei.

ȶiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și s'erbătorile.	Sōrele resare	Sōrele apune
Duminea 3 Mironoșilor. Marc XV—XVI. 43—8 inv. 3.					
Duminea	7	19	Cuv. Păr. George	5 6	6 48
Luni	8	20	Herod	5 4	6 49
Marti	9	21	Eupsichie	5 2	6 51
Mercuri	10	22	St. Terentie. Pompie	5 0	6 53
Joi	11	23	Mart. Antipa	4 59	6 55
Vineri	12	24	Sf. Vasile märt.	4 57	6 56
Sămbetă	13	25	Mart. Artemon	4 55	6 57

Treiluniul jan.—martie se incheiă cu numărul 13. Abonații a căror abonamente espiră cu numărul acela, sânt rugați a le rennoi de timpuriu. Cei ce nu mai vor să fie abonați, binevoiescă a ne înapoiă numărul acesta. Din 1/13 aprilie se primesc și abonamente noue.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollōsy în Oradea-mare.